

Indhold

Forord

VERDENSKRIG OG 40-TAL

Beredskabet 11

Politik og poesi 12

Politik og prosa 14

Symbolsk psykologi 16

40-tallets lyrik 18

Tidsskrifter 20

To forgrundsfigurer:

Karl Vennberg og Erik Lindegren 21

Etisk og æstetisk polarisering: Vennberg 22

Poesi som erkendelse: Lindegren 26

Dobbelte dage: Werner Aspenström 32

Jeg'ets klode sprængt: Sven Alfons 36

Det psykiske og det sociale 39

Helhed og del: Ragnar Thoursie 43

Tredje standpunkt 47

40-tallets prosa 50

Kristendom og universalisme: Sivar Arnér 50

Lars Ahlins romanteori 56

Den abstrakte angst: Stig Dagerman 62

At ville det hele: Gösta Oswald 66

Angsten og ansigtet: Ingmar Bergman 68

Anden prosa i samtiden 70

Digtere og afslørere 70

Et skillingstryk: Tage Aurell 72
Digtning som sandhedssøgen: Walter Ljungquist 74
Etablerede prosaister 75
Eyvind Johnson og historien 76
Vilhelm Moberg og historien 78
To samfundskritikere 80

Nye belysninger i lyrikken 82
Terziner og ukunst: Hjalmar Gullberg 83
Rejsen mod det indre: Harry Martinson 85

MODERNISME OG 50-TAL

En oversigt 90
Den store verden 91
Pluralisme 91
Debatten 93
Romantik 95
Tidsskrifter 96
Signalement 97

Lyrikere i 50-tallet 100
Romantik og symbolisme 100
Havet er blå som et adjektiv: Göran Printz-Påhlson 102
Digt og liv 106
Anekdotisk lyrik 107
Den sælsomme bekymring: Majken Johansson 109
Fantasiens nødvendighed: Östen Sjöstrand 111
De skræmte og de dannede: Sandro Key-Åberg 114
Lars Forssell og rollerne 116
Digt og politik: Folke Isaksson 121
Hemmelighedernes poesi: Tomas Tranströmer 124
Poesi og politik 126
Finlandssvensk 127
Gunnar Ekelöf og samtidigheden 129

Prosaister i 50-tallet 136

Pär Lagerkvist og den tomme himmel 137

Artefakter og myter: Willy Kyrklund 139

Svenske odysseer 142

Djævlerier: Lars Gyllensten 143

Under ordenes grænse: Birgitta Trotzig 148

Myter og løgnehistorier 151

Kapitalens Yamanien: Sven Fagerberg 153

Rollespil og demaskering: Per Rådström 155

Fra barnekammer til verdensscene: Per Wästberg 156

Social roman? 161

POLITISK BEVIDSTHED OG 60-TAL

En oversigt 163

Kulturbegrebet udvides 164

Den store verden 165

Utopiernes tiår 167

Hvad skete der i 1960? 169

Tidsskrifter 170

Sprog og verden 172

Lyrisk i 60-tallet 174

Antologier 174

Jag vill ha ett språk också för detta! 175

Poetisk hokus pokus 177

Poesi som sprogforskning, grafik og musik 178

Skrift, billede og lyd: Åke Hodell 180

At nærme sig virkeligheden kræver fantasi: Göran Palm 181

At bo i Sverige: Sonja Åkesson 185

Privatliv og politik: Björn Håkanson 188

En ny konkretion: Göran Sonnevi og Tobias Berggren 192

Skriftens og tekstens rum: Erik Beckman og Lars Norén 195

Finlandssvensk 198

Prosa i 60-tallet 199

Snusfornuft og mystifikation: Lars Gustafsson 199

Romaneksperimenter 203

Hvad ved vi egentlig om mennesker? Per Olof Sundman 206

Verden består af provinser: Sara Lidman 209

Rapportgenren 212

Rapport og reportage 214

Jan Myrdal og intellektets trosbekendelse 217

Bekendelse og sandhed: Christer Kihlman 221

Tvetydigheden i kunst og virkelighed: Per Olov Enquist 222

To slags dagbøger: Sven Delblanc og Sven Lindqvist 228

Sven Delblanc og romanens veje 232

Jagten på bureaukraterne: P. C. Jersild 238

Pseudo-dokumenter: Kai Henmark 243

Kort om flere prosaister 246

Kriminalromaner og børnebøger 248

Arbejder og akademiker:

Per Gunnar Evander og Staffan Seeberg 249

Beredskabet 253

Grammapoetisk efter-ord 255

Bibliografi 256

Af Lone Pontoppidan

Navneregister 264

Navneregister

- Ahlgren, Stig 49
 Ahlin, Lars 50, 56–62, 63, 65, 66, 70, 75 f, 81, 99, 102, 107, 139, 151, 161, 169, 203, 236
 Alberti, Rafael 96
 Alfons, Sven 36–39
 Alfredson, Hans 239
 Alftan, Robert 198
 Almqvist, C. J. L. 102, 122, 131
 Anderberg, Bengt 71 f
 Andersen, Benny 44, 115
 Andersen, H. C. 56, 214
 Anderson, Paul 96
 Andersson, Claes 198
 Ardelius, Lars 247
 Arnér, Sivar 48, 50–56, 66, 70, 73, 76
 Artaud, Antonin 96, 175
 Aspenström, Werner 19, 32–35, 36, 46, 47, 50, 181
 Auden, W. H. 96
 Aurell, Tage 72–74, 76
 Balderson, Bo 248
 Balzac 204
 Barthes, Roland 136
 Baudelaire, Charles 185
 Beckman, Erik 195 f, 204
 Bengtsson, Frans G. 108
 Bengtsson, Matts G. 171, 177, 179
 Berggren, Tobias 194 f, 207
 Bergman, Ingmar 9, 68
 Bergman, Petter 96, 126
 Bergström, Sven 71
 Bjurman, Lars 171
 Björling, Gunnar 20, 128, 175, 198
 Bjørnvig, Thorkild 36, 201
 Blavatsky, Madame 206
 Blomdahl, Karl Birger 22
 Bodelsen, Anders 145
 Borum, Poul 201
 Brandell, Gunnar 78
 Brandt, Jørgen Gustava 97, 121, 186, 29
 Branner, H. C. 15
 Branting, Jacob 174, 234
 Brecht, Bertolt 57
 Breitholtz, Lennart 48
 Bremer, Fredrika 200
 Bruun-Olsen, Ernst 118
 Brøndal, Viggo 102
 Butor, Michel 208
 Bäckström, Lars 27, 122, 151, 171, 186, 187 f, 200
 Cage, John 176
 Camus, Albert 63
 Carlson, Stig 42, 47, 97
 Carpelan, Bo 107, 128–129
 Chomsky, Noam 193, 214
 Christensen, Leif E. 151
 Christie, Agatha 248
 Claeson, Stig 247
 Claussen, Sophus 82, 102, 105
 Cornell, Jonas 239
 Corydon, Robert 97
 Cour, Paul la 48, 128, 130
 Cummings, E. E. 175
 Dagerman, Stig 62–66, 70, 72, 74
 Dahlquist-Ljungberg, Ann Margret 47
 Dalgas, Ernesto 67
 Danielson, Tage 254
 Dante 203
 Darwin 106
 Defoe, Daniel 206
 Delblanc, Sven 143, 152, 167, 214, 217, 228–237, 241, 244, 247
 Derrida, Jacques 195
 Desnos, Robert 96
 Diktonius, Elmer 128, 198

- Donne, John 96
 Donner, Jörn 216 f
 Dostojevski 206
 Duchamp, Marcel 96
 Durrell, Lawrence 183

 Edfeldt, Johannes 83
 Edlund, Mårten 71
 Edström, Mauritz 92,
 165 f, 168
 Eggehorn, Ylva 110
 Ehnmark, Anders 14,
 215
 Ekbom, Torsten 170,
 204–205
 Ekelöf, Gunnar 11 f,
 20, 38, 45, 57, 67,
 76, 91, 95, 98, 104,
 106, 111, 121, 129–
 135, 142, 173, 177,
 179, 190, 201
 Ekelöf, Maja 216
 Ekner, Reidar 133
 Ekström, Margareta
 248
 Eliot, T. S. 21 f, 45, 67,
 96, 111, 153, 177
 Emmanuel, Pierre 111
 Empson, William 96
 Enckell, Rabbe 20, 128,
 130
 Enquist, Per Olov 78,
 164, 200, 202, 204,
 207, 217, 222–228
 Eriks, Gustaf Rune 71
 Erikson, Bernt 39 f
 Escarpit, Robert 97
 Espmark, Kjell 127,
 183
 Evander, Per Gunnar
 202, 249–250

 Fagerberg, Sven 153–
 155
 Fagerström, Allan 50
 Fahlström, Öyvind 96,
 175
 Faulkner, William 22,
 70
 Ferlin, Nils 82
 Fogelström, Per Anders
 161
 Forss, Harald 40
 Forssell, Lars 94, 98,
 109, 116–120, 122
 Forssell, Sven 71
 Foucault, Michel 192
 Franzén, Lars-Olof 47
 Freud, Sigmund 106,
 245
 Fridell, Folke 19, 80–
 81, 161, 210
 Frisch, Max 239

 George, Stefan 82
 Gierow, Karl Ragnar
 108
 Grandien, Bo 101, 107–
 108, 152
 Grass, Günter 151
 Grave, Elsa 41 f
 Greene, Graham 22, 75
 Grundtvig 15
 Grønbech, Vilhelm 63
 Gullberg, Hjalmar 13,
 18, 36, 76, 82–85,
 108, 116
 Gustafson, Bosse 247
 Gustafson, Ingemar 96,
 101, 107, 108–109,
 152
 Gustafsson, Lars 105 f,
 115, 163, 174, 181 f,
 186, 199–203, 205
 Gyllensten, Lars 52, 94,
 99, 107, 137, 139,
 143–148, 151, 161,
 177, 190, 203 ff
 Görling, Lars 246
 Hallingberg, Gunnar 52
 Hammarberg, Jarl
 178 f
 Hammarskiöld, Dag 92
 Hansen, Martin A. 21,
 51, 55, 58
 Hansen, Thorkild 206
 Hausmann, Raoul 175
 Hedenius, Ingemar 19,
 47
 Heidenstam, Verner
 von 78
 Hemingway, Ernest 14
 Henmark, Kai 152,
 169, 243–246
 Henriques, Alf 9, 70,
 108
 Herbert, Zbigniew 22
 Hesse, Hermann 230,
 232
 Hjernø, Leif 195
 Hodell, Åke 176 f,
 180 f
 Hoel, Sigurd 48
 Hoffmann, E. T. A.
 223
 Holm, Hans Axel 215
 Holm, Ingvar 89
 Holm, Sven 207
 Holmberg, Bo 169
 Holmqvist, Bengt 20 f,
 27, 94, 98 f, 122 f
 Holmström, Bengt 97
 Huxley, Aldous 77
 Huysmans 206
 Hägerström, Axel 19,
 144
 Höglund, Bengt 122
 Höijer, Björn-Erik 48,
 72
 Højholt, Per 195
 Hölderlin 28
 Håkanson, Björn 47 f,
 94, 125, 170, 174,
 198–192, 198, 204,
 207, 234

- Isaksson, Folke 90, 92, 94, 121–123, 216
- Jaensson, Knut 73
- Jansson, Tove 153
- Jarry, Alfred 96
- Jensen, Wilhelm 100
- Jersild, P. C. 152, 169, 217, 238–243, 244
- Johansson, Majken 107 f, 109–110, 116
- Johnson, Bengt Emil 171, 173, 179, 190
- Johnson, Eyvind 14 ff, 17, 20, 48, 76–78, 79, 142, 205
- Jonason, Olav 14, 16
- Jonsson, Thorsten 71
- Jouve, Pierre-Jean 111
- Joyce, James 16, 110, 175
- Jung, C. G. 136, 245
- Jæger, Frank 97, 151
- Kafka, Franz 21 f, 28, 63, 67, 68, 140
- Kessle, Gun 219
- Key-Åberg, Sandro 94, 111, 114–116, 118, 145, 214
- Kierkegaard, Søren 57, 61, 63, 144 f, 147
- Kihlman, Christer 221 f
- Knudsen, Erik 32, 35, 115, 192
- Kyrklund, Willy 137, 139–142, 151, 246
- Källberg, Sture 165, 203, 215
- Lagercrantz, Olof 12, 66, 216
- Lagerkvist, Pär 14, 16 f, 87, 99, 137–139, 141, 148
- Lagerlöf, K. E. 21, 48, 98
- Laitinen, Kai 174
- Lang, Maria 248
- Langsted, Jørn 165
- Larsen, Finn Stein 101
- Larsson, Staffan 107
- Laugesen, Peter 195, 197
- Lautréamont 67, 183
- Leckius, Ingemar – se Gustafson
- Lévi-Strauss, Claude 111
- Lewis, Oscar 214
- Lidman, Sara 81, 93, 99, 123, 151, 161, 165, 192, 203, 207, 209–214, 222, 224, 235
- Liffner, Axel 20, 41, 50
- Linde, Ulf 58
- Lindgren, Erik 17, 18 ff, 26–32, 33, 63, 86, 103, 111 ff, 128, 134 f, 179
- Lindemann, Kelvin 15
- Lindgren, Astrid 152 f
- Lindhardt, P. G. 19
- Lindner, Sven 95
- Lindqvist, Sven 38, 217, 228–232
- Lindström, Sigfred 108
- Linné 200
- Ljungquist, Walter 74–75, 76, 78
- Lo-Johansson, Ivar 80
- Lowell, Robert 111
- Lukacs, Georg 60, 253
- Lundgren, Max 247
- Lundkvist, Artur 20, 49, 71, 99, 122, 142, 151, 205, 216
- Luther, Martin 58
- Løgstrup, K. E. 19
- MacLeish, Archibald 96
- McLuhan, Marshall 175, 179, 191
- Madsen, Carl 224
- Madsen, Svend Åge 205
- Mailer, Norman 213
- Malinovski, Ivan 26, 43, 190, 192, 198
- Mallarmé 29
- Malmberg, Bertil 76, 82
- Mann, Thomas 16
- Mannheimer, Carin 172, 215
- Maritain, Jacques 111
- Martinson, Harry 14, 22, 34, 65, 76, 85–89, 134 f, 141 f
- Marx 106, 163, 166, 205, 245
- Messmer, Anton 223
- Mesterton, Erik 22
- Michaux, Henri 96, 175
- Miller, Arthur 77
- Moberg, Vilhelm 14 f, 48, 76, 78–80
- Molière 118
- Munch-Petersen, Gustaf 124
- Murdoch, Iris 151
- Myrdal, Jan 93, 161, 163, 192, 202 f, 207, 214 f, 217–221, 222 f, 252
- Nerman, Bengt 165, 187 ff, 191
- Nerman, Ture 13
- Nielsen, Erik A. 57, 62
- Nielsen, Hans-Jørgen 176 f, 180 f, 195
- Nielsen, Jørgen 73
- Nijinskij 206

- Nisser, Peter 14
 Nordin, Åke 47
 Nordström, Knut 246
 Nordberg, Carl-Eric 75
 Norén, Lars 195–198
 Norman, Birger 42,
 176, 185
 Nylén, Leif 170, 174,
 177, 204, 228

 Ohrlander, Gunnar 165
 Oswald, Gösta 40 f, 50,
 66–68, 101, 139

 Palm, Göran 37, 38,
 94, 97, 101, 104,
 163, 169 ff, 172 f,
 181–185, 192, 199,
 216, 235
 Palme, Olof 245
 Parland, Henry 50
 Paulsen, Marit 216
 Perse, Saint-John 22
 Pleijel, Agneta 172
 Ponge, Francis 96
 Pope, Alexander 96
 Poulsen, Bjørn 37
 Pound, Ezra 96, 98,
 117, 183
 Proust, Marcel 68
 Printz-Påhlson, Göran
 27, 38, 72, 93, 94,
 97, 100–106, 108,
 110, 115, 163, 167,
 205, 212, 223, 247

 Rasmusson, Torkel
 170 f, 174, 177
 Rauschenberg, 178
 Reuterswärd, Carl
 Fredrik 177 f
 Richthofen 200, 206
 Riffbjerg, Klaus 118 f,
 181, 186, 202, 245
 Rilke 22, 45, 121

 Rimbaud 183, 227
 Robbe-Grillet, A. 71,
 170, 204
 Roussel, Raymond 205
 Runeborg, Björn 246
 Runnquist, Åke 97, 161
 Russel, Ken 77
 Rying, Matts 39, 42,
 219
 Rådström, Pär 155–156

 Sachs, Nelly 22
 Sade, marquis de 234
 Salomonson, Kurt
 161–162
 Sand, Arne 151–152,
 153, 206
 Sandemose, Aksel 218,
 226
 Sartre 192
 Sarvig, Ole 46
 Sayers, Dorothy 248
 Schade, Jens August
 240
 Schmidt, Arno 251
 Schopenhauer 67
 Schwitters, Kurt 96,
 175
 Seeberg, Peter 207
 Seeberg, Staffan 202,
 250–253
 Segerstedt, Torgny 13
 Selander, Sten 18
 Setterlind, Bo 107, 117,
 188
 Shakespeare 28
 Shelley 28
 Sjöberg, Birger 20
 Sjödin, Stig 39, 42–43,
 45
 Sjöman, Vilgot 68, 246
 Sjöstrand, Östen 111–
 113, 179
 Sjöwall, Maj 248
 Sköld, Bo 247

 Solsjenitsyn 242
 Sonne, Jørgen 97, 108,
 125
 Sonnevi, Göran 90,
 164, 189, 192–194,
 214
 Stangerup, Henrik 202
 Steen, Vagn 177
 Stein, Gertrude 110,
 175
 Steiner, Rudolf 74
 Stevens, Wallace 96
 Stinus, Erik 212
 Stolpe, Jan 172, 207
 Stramm, August 175
 Strindberg, August 68
 Sundberg, Kjell 234
 Sundman, Per Olof
 203 f, 206–209, 222,
 250
 Söderberg, Lasse 96,
 126 f
 Södergran, Edith 127
 Sønnerby, Knud 14
 Sørensen, Jens Smærup
 195
 Sørensen, Villy 66, 151

 Taube, Evert 117
 Terkel, Studs 215
 Thomas, Dylan 22, 28,
 96, 111
 Thorell, Gunnar 210
 Thoursie, Ragnar 39,
 43–47, 61
 Thygesen, Marianne
 215
 Tillich, Paul 43
 Tingsten, Herbert 48 f
 Tjekhov, A. 242
 Tolkien 206
 Torhamn, Urban 96,
 126
 Tranströmer, Tomas
 124–126, 189

Treffenberg, Karin 121
Trenter, Stieg 248
Trotzig, Birgitta 148–
151, 162
Tunström, Göran 248
Turéll, Dan 195

Wahlöö, Per 248
Wall, K. G. 27
Weiss, Peter 122, 213
Vennberg, Karl 20–25,
37, 48, 50, 86, 93, 96,
99, 166
Verlaine 28
Verne, Jules 206
Wernström, Sven 248
Vesaas, Tarjei 55
Widerberg, Bo 69, 146
Wittgenstein 60
Wizelius, Ingemar 169
Vold, Jan Erik 186
Wolgers, Beppe 93
Wästberg, Per 93, 99,
107, 143, 151, 156–
160, 161, 166, 211

Zetterström, Margareta
223

Øhrgaard, Per 151, 213

Åkesson, Sonja 169,
173, 178, 185–187